

Metsähallituksen organisaatiouudistus; avoin toimintamalli vai hämäräorganisaatio?

Risto Sulkava, FT
Suomen luonnonsuojeluliitto
puheenjohtaja

Esitetyn julkisoikeudellisen laitoksen riskit

- Säädöspohjaa ei ole – ostetaan sika säkissä. Valmistelu laajapohjaisesti??
- Mittava määrä erilaisia valtionmaihin kohdistuvia oikeuksia...
- Eduskunnan ohjaus ei mallissa toteudu. Ministeriöiden tulosohtaus ulottuu vain laitoksen johtoon
- Rakenteilla hämääorganisaatio, jossa sekoitetaan valta ja vastuu sekä liiketoiminta ja kansallisomaisuus
- Alueiden käytöstä päätetään liiketoiminnan ja rahoituksen ehdoilla, sillä palomuri liiketoiminnan ohjauksen ja julkisten hallintotehtävien ohjauksen väliltä puuttuu. Takeet Metsähallituksen omilla päätöksillä talouskäytön ulkopuolelle jätettyjen alueiden säilymisestä heikot.
- Maa- ja vesialueiden sijainti MMM:n taseessa tarkoittaa luonnonvarojen tehokasta käyttöä edistävän ministeriön hallintaa. Tämä heikentää ympäristöministeriön ohjausta.
- Kuka käyttäisi valtaa tasesiirtojen valmistelussa ja niistä päättämisessä?
- Hankerahoituksen sekä työllisyys- ja vankityövoiman käyttömahdollisuus? Jos loppuisi, Luontopalvelujen tehtävät ja palvelut vähenevät oleellisesti.
- Luontopalvelut budjettirahoituksesta valtionavun piiriin, koska julkisoikeudellinen laitos ei ilmeisesti voi olla budjettirahoitteinen – mikä muuttuu?

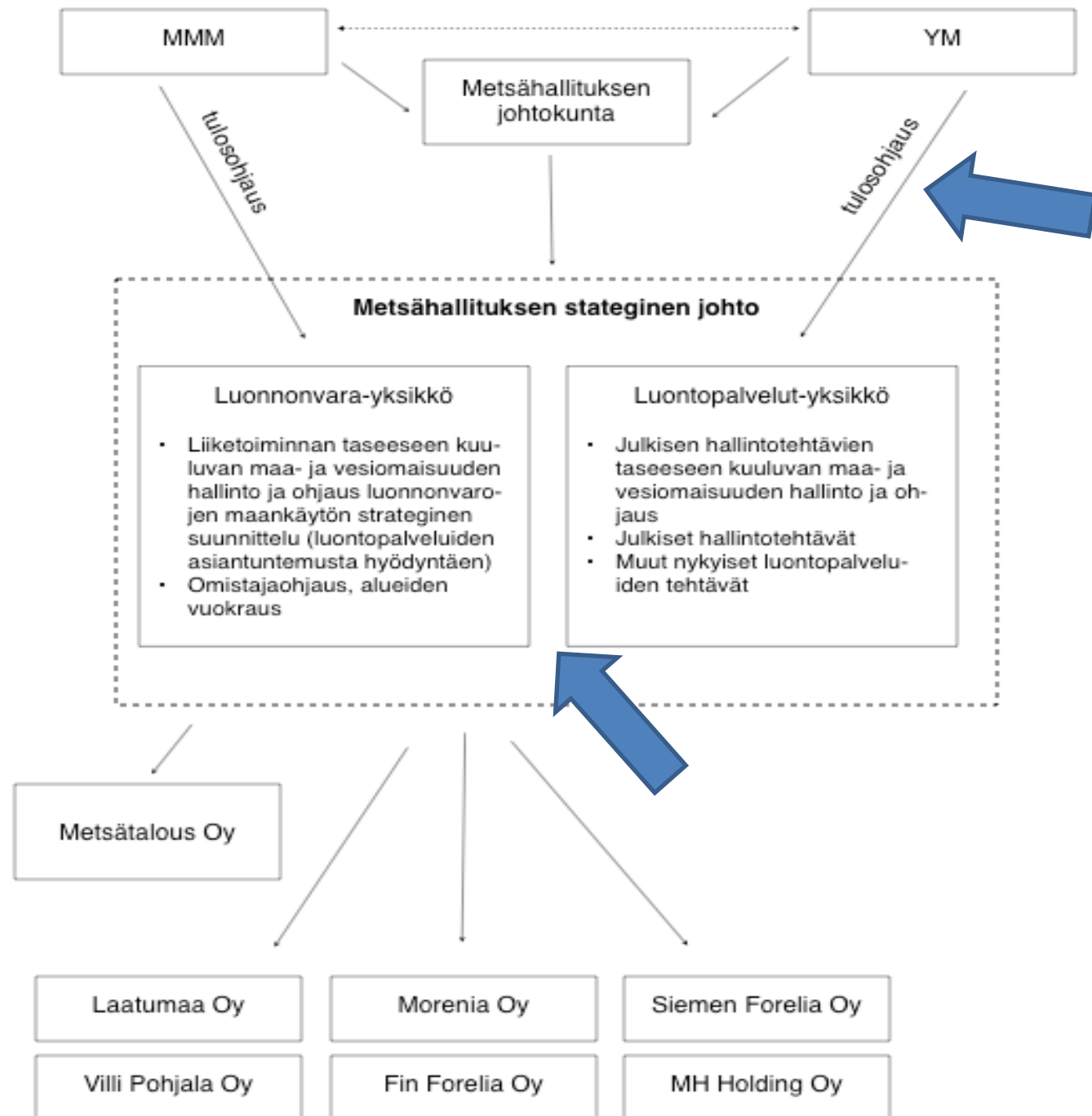
Mikä malli toimisi?

- Uudessa organisaatiossa Luontopalvelujen (LP) tasetta tulee vahvistaa ja tasekoti on YM:ssä kansallisomaisuutena, johon ei sisälly tuottotavoitetta
- MMM:n taseessa talouskäyttöön osoitetut maa- ja vesialueet
- Julkiset hallintotehtävät (JHT) suorassa tulosohtauksessa YM:öön
- JHT (LP) säilytetään jakamattomana erävalvontatehtävineen
- JHT säilytetään virastona(maisena)

⇒ Mitään asiallista syytä virastomallin huonouteen ei ole esitetty. Olisi loogisinta, että koko valtion maa- ja vesiomaisuutta hallinnoisi virasto – Luontopalvelut.

⇒ Syynä virastomallin torppaamiseen on taloustoimijoiden halu päästä hallinnoimaan LP:n maa- ja vesiomaisuutta, erityisesti sen lainsäädännöllä suojaamatonta osuutta.

SLL:n malli Metsähalli- tuksen organisaatioksi

Uudistuksen yhteydessä julkisten hallintotehtävien taseeseen siirrettävät alueet:

- Jouto- ja kitumaat (mukaan lukien korkeina alueina määritellyt herkäät alueet)
- Laajat luonnontilaiset metsäalueet (esim. ns. metsämantereet) ja vanhojen metsien alueet Itä- ja Pohjois-Suomessa (dialogiprosessin kohteet)
- METSO-ohjelman mukaiset kohteet valtionmailla sekä siinä kesken olevat toimenpidekohteet
- Alue- ekologisten suunnitelmien erikoisalueet (mm. luontokohteet ja ekologiset yhteydet ilmastonmuutokseen sopeutumista ajatellen järkeviksi täydennettyinä)
- Valtion retkeilyalueet
- Kansallisissa ja maakunnallisissa selvityksissä sekä kaavoituksen yhteydessä esille tulleet luonnonsuojelullisesti tai virkistyskäytöllisesti arvokkaat alueet
- Uhanalaisten lajien ja luontotyyppien suojelun parantamiseksi keskeiset alueet
- Hakkuiden ulkopuolelle jätetty saamelaiskäräjien kanssa sovitut alueet
- Metsä-Lapin ns. pienoiserämaat
- Valtion vesialueet
- Saamelaisten kotiseutualue
- Epäonnistuneet metsäojitusalueet ja ennallistettavat suo-metsämaat

KIITOS!

Suomen
luonnonsuojeluliitto

RAKKAUDESTA LUONTOON

YLI 70 VUOTTA

risto.sulkava@sll.fi